

vilde kalde det upolitisk. Jeg paaستااع: at det, som vi trænge til, er at Kræfterne komme til at brydes og spille mod hinanden, at de modfatte Ansøuelser komme frem og at Sagen bliver betragtet fra de meest forskjellige Sider. Naar en Forsamling modtager dette Righeds- og Rigelighedspræg, og de forskjellige Mænd, der sidde i Raadet, have væsentlig de samme Interesser, da er der noget Dødt, noget dræbende Dødt i en saadan Forsamling, og de, som sidde i den, blive snart kjede og trætte deraf, thi det, som de trænge til, er netop Modsigelse af Mand mod Mand; vi vilde selv mærke det, naar vi Alle tænkte det Samme, og det vilde være svækkende, ja ødelæggende for den politiske Udvikling. Jo mindre Raadene ere, destomindre vil naturligtviis Spillet af Kræfterne være, men derfor ville de dog ikke ganske kunne undvære dette Liv, og vi bør derfor sørge for, at sand Interesse, levende Virksomhed skabes i Forsamlingerne. Det vil ogsaa sees, at man overalt, hvor man har kommunale Raad — affeet fra, hvorledes ellers de politiske Rettigheder ere — sørger for, at de forskjellige Klasser kunne blive repræsenterede. Den Bei, som man er gaaet flere Steder, er uheldig, idet man ganske udstylder en stor Deel af Vælgerne ved at sætte en høiere Censur; andre Steder har man foreslaaet at gaae den Bei, som vi have prøvet at gaae med Hensyn til en anden Forsamling, og som, man spotte den saa meget man vil, dog indeholder en god og sund Tanke. Det er den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgfreds (Tscherning), der ved for mange Aar siden at anbefale Mindretalsvalg har anvist denne Bei, hvorved de forskjellige Ansøuelser i Samfundet kunde blive repræsenterede med et Forholdstal. Der er endnu et andet System, som følges i vort Naboland — Sverrig — og som i visse Henseender er det interessanteste, idet Alle kunne medtages som Vælgere, men den Enkeltes Indflydelse retter sig efter Størrelsen af den Skat, han yder. Man regner da saaledes, at Enhver, der skatter, har een Stemme, og at der er en stigende Skala, eftersom Skatten stiger, saa at f. Ex. dens Stemme, der ubreder 100 Rd. Skat, regnes til saa og saa mange Eenheder imod

den, der f. Ex. ubreder 1 Rd. Vi ere gaaede en anden Bei; jeg siger ikke, at den er rigtig, jeg fandt den uheldig, da vi gif ind paa den; men Rigsdagen valgte denne anden Bei og sagde, at Alle skulde have Stemmeret, men deelte i to Klasser; i den første Klasse medtoges næsten Alle, men i den anden kun de høiere Beskattede, og derved troede man nogenlunde at tilfredsstille de modstridende Interesser. Selv om man kun modstræbende gif ind paa denne Inddeling, maa jeg dog sige, at vi under den have arbejdet nogenlunde godt. Det blev fremhævet af den ærede Ordfører, at man ved at vise sig forsonlig giver noget af Jobsættet bort; at jeg ved at have indbrømmet en Forandring i det Bestaaende gjerne kan gaae et Skridt videre. Denne Anse kan vistnok benyttes mod mit Forslag. Men det Væsentlige i den bestaaende Tilstand var dog det, at tvende Klasser kom til at vælge hver for sig, deels alle Beskattede og deels de høiere Beskattede. Udvalgets Fleertal taler mod at gaae den Bei, hvorved man hidtil har søgt en Garanti, og anviser i Stedet derfor Valgbarheds-censur. Det være mig tilladt at sige, at jeg ikke lægger den allerfjærreste Vægt derpaa; jeg finder, at den er den alleruheldigste af alle uheldige Beie for at give Vælgere en virkelig Garanti. Jeg kan ikke nægte, at det at opstille en Valgbarheds-censur næsten forekommer mig at være at drive Spot med dem, hvis Interesser man vil imødekomme. Hvad vil det sige, at endeel Vælgere kunne have den Fornøielse at see, at der udaf deres Midte bliver valgt en Mand, som de maaskee aldrig vilde ønske at vælge? Naar der skal tages Hensyn til visse Interesser, skulde det bestaae i, at de, der have disse, kunne faare den Mand, til hvem de have Tillid, til at repræsenterere og forfægte deres Ansøuelser. Men ville de blive hjulplne, naar de ikke selv kunne bestemme, hvem denne Mand skal være, naar andre Vælgere skulle sige: Blandt dem, der skatte saa eller saa, tage vi den Mand, der behager os? I alle Klasser findes dog Mænd, som tænke og handle ganske anderledes end de, som ere stillede ved Siden af dem; ja man finder iblandt dem, der i social Henseende ere stillede nogenlunde lige, endog de allerstærkeste Mod-